ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΑΘΗΝΑΙΣ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 228

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Τηλεγραφήματα ἐκ Παρισίων ἤγγειλαν, ὅτι συζητουμένης τ' αὐτὰς τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ ρουσίᾳ, μετ' ἄλλων τινῶν τροποποιήσεων, προταθεισῶν ἐκ ρους τῆς μερίδος τῶν λεγομένων «Ρεπουμπλικάνων», ἀπερρίφθη μία τοῦ γερουσιαστοῦ Σέρμαν, προτείναντος ὅπως ἀφαιρεθῇ ἐν τῇ συνθήκῃ φράσις ἐπικλήσεως πρὸς τὴν Θείαν Πρόνοιαν. πρότασις ἀπερρίφθη διὰ ψήφων 57 κατὰ 22.

Μὴ γνωρίζοντες τὰς λεπτομερείας τῆς σχετικῆς πρὸς τὴν πρό- ιν ταύτην συζητήσεως ἐν τῇ Ἀμερικανικῇ Γερουσίᾳ καὶ τὰς πιθανὸν νὰ προσήγαγεν αἰτιολογίας ὁ διατυπώσας αὐτὴν γε- υσιαστής, δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ ἐκτιμήσωμεν τὰ ἐλατήρια διαβήματός του· ταῦτα ἴσως καὶ νὰ μὴ μᾶς ἐνδιαφέρουν. Ἐκ κομισθείσης ὅμως ἡμῖν διὰ τοῦ τηλεγράφου εἰδήσεως ὁ νοῦς ῶν τρέπεται ἐπὶ σκέψεις γενικωτέρας.

Καὶ πρώτιστα πάντων προσπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν ῦτο τὸ γεγονός, ὅτι τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν συνταχθεί-

σης καὶ συζητηθείσης ἐν λεπτομερείᾳ κατ' ἄρθρον ὑπὸ ἀνωτάτων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, καὶ δὴ ἀντιπροσωπευόντων τοὺς λαοὺς καὶ τὰ Κράτη τῶν μεγαλειτέρων Δυνάμεων ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ πάντων ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκκλήσεως εἰς τὴν Θείαν Πρόνοιαν, ἐν χερσὶ τῆς ὁποίας κεῖνται αἱ τύχαι τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ κόσμου. Πάντες οἱ περὶ τὴν τράπεζαν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου παρακαθήμενοι, ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν των ᾐσθάνθησαν τὴν ὑποχρέωσιν πρός τε ἑαυτούς, ἀλλὰ καὶ πολλῷ μᾶλλον πρὸς τοὺς ὄπισθεν αὐτῶν ἐντολοδότας, νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀρωγὴν τῆς Θείας Προνοίας ἐπὶ τὸ εἰς ὃ ἐκλήθησαν μέγα ἔργον τῆς μετὰ τὸν παγκόσμιον καὶ πρωτοφανῆ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ πόλεμον ρυθμίσεως τῶν τοῦ κόσμου πραγμάτων, ὡς φορεῖς τῶν βουλήσεων καὶ τῶν αἰσθημάτων τῶν λαῶν, τοὺς ὁποίους ἀντεπροσώπευον. Δὲν εἶνε δ' ἄσκοπον ἴσως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι τοῦ Συνεδρίου τούτου προήδρευεν ὁ ὡς κατ' ἐξοχὴν ἄθεος θεωρούμενος καὶ τὴν ὡς ἄπιστον φερομένην Γαλλίαν ἐκπροσωπῶν πρωθυπουργὸς αὐτῆς Κλεμανσώ, καὶ ὅτι τὴν Συνθήκην τῶν Βερσαλλιῶν οὕτως ἔχουσαν προσυπέγραψε καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος κράτους μὴ χριστιανικοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ συναίσθησις τῆς ἀνάγκης ταύτης τῆς ἐπικλήσεως τῆς θείας Προνοίας ἐκδηλοῦται μετὰ πόλεμον μοναδικῶς ἐν ταῖς συγκρούσεσι τῶν ἐθνῶν ἀργαλέον, ὡς δὲ κατὰ τὴν ἔναρξιν αὐτοῦ ἠκούσθη ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ ὑπὸ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ της τὸ αὐθόρμητον καὶ ἱστορικὸν ἐκεῖνο «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας», ἐκφωνηθὲν ἐν στιγμῇ ἐπισημοτάτῃ κατὰ τὸ «ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου», οὕτω καὶ μετὰ τὴν εὐτυχῆ ἔκβασιν τοῦ πολέμου, αἱ τρομεραὶ φάσεις τοῦ ὁποίου πολλάκις ἔδειξαν τὴν καταστροφὴν ἐγγυτάτην, οἱ νικηταί, μὴ μεθυσθέντες ἐκ τῆς ἐπιτυχίας μέχρι τοσούτου, ὥστε νὰ λησμονήσωσι τὸν ἄνωθεν ἰθύνοντα τοὺς λαοὺς καὶ τὰ ἔθνη, ἐμνήσθησαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐθεώρησαν ἐπιβαλλόμενον νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν Πρόνοιάν του.

Τὸν Θεὸν δὲν ἐπεκαλέσθησαν βεβαίως μόνοι οἱ σήμερον νικηταί. Ἴσως περισσότερον, πυκνότερον καὶ στομφωδέστερον τὸν ἐπεκαλέσθησαν οἱ ἡττημένοι τῆς σήμερον, καὶ ἐνθυμοῦνται πάντες οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται, πῶς ἕκαστος τῶν μαχομένων μάρτυρα τοῦ δικαίου τῆς ὑποθέσεώς του ἐπεκαλεῖτο τὸν Ὕψιστον, μετὰ πόσου δὲ κόμπου καὶ αὐταρεσκείας οἱ τῶν πρώτων τοῦ πολέμου ἐτῶν νικηταὶ κατὰ κόρον διετυμπάνιζον ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο μόνον μετ᾽ αὐτῶν.

Ἴσως ταύτην τὴν λεπτομέρειαν νὰ εἶχεν ὑπ᾽ ὄψιν ὁ Ἀμερικανὸς Γερουσιαστὴς ὅταν ἠξίου ν᾽ ἀπαλειφθῇ ἐκ τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἡ ἐπίκλησις τῆς Θείας Προνοίας, ἵνα μὴ δῆλον ὅτι μετ᾽ ἀσεβοῦς αὐθαιρεσίας ἀναμιγνύεται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰ ἀνθρώπινα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ᾽ ἴσως εἶναι ἁπλούστατα ἄθεος ἢ δεϊστής, μὴ πιστεύων εἰς θείαν ἐπέμβασιν εἰς τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλ᾽ ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὡς γεγονὸς ἀπομένει τοῦτο, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Γερουσία κατὰ πλειοψηφίαν ἀπέρριψε τὴν τροποποίησιν ταύτην, διαδηλώσασα καὶ ἐν τούτῳ τὴν μετὰ τοῦ ἄλλου κόσμου ἀλληλεγγύην της καὶ ταὐτίσασα τὸ αἴσθημα τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ πρὸς τὸ αἴσθημα τῶν συμμάχων της λαῶν.

Βεβαίως δὲν μετρεῖται διὰ ψήφων ἡ ἀλήθεια, οὔτε ὡς ἀπόδειξις τῆς θειότητος τοῦ Χριστιανισμοῦ δύναται νὰ προσαχθῇ σοβαρῶς μόνη ἡ ἀριθμητικὴ αὐτοῦ ἔκτασις. Ἀλλ᾽ ἐκ τῆς εἰδήσεως, ὅτι ἐν τῇ ἱστορικωτάτῃ ταύτῃ Συνθήκῃ ὑπάρχει ἐπίκλησις πρὸς τὴν Θείαν Πρόνοιαν, καὶ ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς Ἀμερικανικῆς Γερουσίας ἀγόμεθα εἰς τὸ παρήγορον πόρισμα, ὅτι συνετελέσθη σπουδαία ἐν τῇ ἀνθρωπότητι τροπὴ ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ὅτι ὁ πόλεμος ἐκαμίνευσεν ἐν τῷ χωνευτηρίῳ του τὰς ψυχὰς εἰς ἀνακαίνισιν, ἵνα μάθωμεν ὅτι καὶ τὸ δεινότερον τῶν κακῶν τῆς ἀνθρωπίνης στρεβλότητος γινώσκει ὁ Ὕψιστος νὰ μετατρέπῃ εἰς ἀγαθὸν ἐκ προνοίας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ
ΤΗΣ Ε' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[3 Νοεμβρίου]

Ἐφεσ. 2, 4-10.

Ὁ Χριστὸς εἶπεν: «ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον»· καὶ ἄλλο· «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται»· καὶ ἀκόμη· «τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή». Τί θέλει δηλαδὴ νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ Χριστός; Ἡ πίστις εἰς Αὐτὸν καὶ εἰς τὸν Ἀποστείλαντα Αὐτὸν εἶναι ἡ ζωή· ἡ ζωὴ ὄχι ἡ κοινή, ὅπως ζῇ ἕνα φυτὸν καὶ ἕνα ζῷον, ἀλλ' ἡ ζωή, ἡ ἀξία τοῦ ὀνόματος τούτου, ἡ ζωὴ ἡ ἀξία τῆς εὐγενείας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τὸ *εὖ καὶ καλῶς ζῆν*, ὅπως ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας, καὶ ὄχι ζωὴ κτηνώδης. Διὰ τοῦτο ἔλεγε: «*πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε*».

Ἀλλ' ἐὰν ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν εἶναι ἡ ζωή, τί ἄλλο εἶναι ἡ ἀπιστία παρὰ ἕνας θάνατος; Ἀνυπαρξία τῆς ἀληθοῦς καὶ λογικῆς ζωῆς, θάνατος πνευματικός, κατάπτωσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν θέσιν τῶν κτηνῶν. Ἐννοεῖται ὅμως ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι πρόκειται περὶ πίστεως πραγματικῆς καὶ ὄχι μόνον μὲ τὰ χείλη καὶ κατὰ τύπους.

Ἡμεῖς οἱ τωρινοὶ χριστιανοί, ἐπειδὴ γεννώμεθα ἀπὸ γονεῖς χριστιανούς, δὲν ἠμποροῦμεν καλὰ-καλὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν τί ἀξίαν ἔχει τὸ νὰ εἶναι κανεὶς χριστιανός, καὶ τί εὐεργέτημα μεγάλο εἶναι, τὸ νὰ μὴ εἶναι κανείς, καὶ νὰ γίνῃ ἔπειτα χριστιανός. Εἰς αὐτὴν τὴν εὐχάριστον θέσιν εὑρέθησαν οἱ πρῶτοι χριστιανοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄλλοι ἦσαν εἰδωλολάτραι καὶ ἄλλοι Ἑβραῖοι, καὶ ἔγειναν ἔπειτα χριστιανοί.

Μεταβολὴ ῥιζική! εἰδωλολάτρης καὶ χριστιανός! Ἀπόστασις μεγάλη· ὅσον ἀπέχουσιν Ἀνατολαὶ ἀπὸ Δυσμῶν· αὐτὸ τοῦτο: θάνατος καὶ ζωή· ἔξω ἀπὸ τοὺς κόλπους τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑπάρχει ἡ νέκρωσις· εἰς τὸν Χριστιανισμὸν βασιλεύει ἡ ζωή· τοὺς μὴ χριστιανοὺς τοὺς διευθύνει πνεῦμα πλάνης, ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς τοὺς δίδει ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ νέαν κατεύθυνσιν εἰς τὸν βίον, νέον πνεῦμα ζωῆς, τοὺς ἀναζωογονεῖ, τοὺς ἀναγεννᾷ. Πῶς αὐτό;

Ὁ μακάριος Παῦλος θέτει καὶ λύει τὸ ζήτημα εἰς τὴν σημερινὴν περικοπὴν τῆς ἐπιστολῆς του πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς μεγάλης τότε πόλεως Ἐφέσου. Γράφει: «*ὁ θεός, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολ-*

λὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ».

Ἰδοὺ τὸ μυστήριον! Ἡ μεταβολὴ αὐτή, ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς νέκρας εἰς τὴν ζωήν, ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὸν Χριστιανισμόν, εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ, ποὺ φαίνεται, ὅτι μὲ τὸ κήρυγμα ἑνὸς Παύλου ἢ ἄλλου Ἀποστόλου γίνεται κανεὶς Χριστιανός, ἐκεῖ ἐνεργεῖ ἀοράτως Θεία Δύναμις. Καὶ τὸ κάμνει αὐτὸ ὁ Θεὸς διατί; «*Διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ*»· δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ Πατήρ μας; Αὐτὸς ποὺ μᾶς ἔκαμεν ἀνθρώπους; Αὐτὸς καὶ μόνος Αὐτὸς μᾶς κάμνει καὶ Χριστιανούς. Καὶ ὅπως τοὺς ἀνθρώπους ὅλους μᾶς ἔκαμε διὰ τοῦ Ἀδάμ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Χριστιανοὺς μᾶς κάμνει διὰ τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν ἀνθρωπίνην γέννησιν μᾶς δίδει τὴν φυσικὴν ζωήν· μὲ τὴν ἐν Χριστῷ γέννησιν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πίστις, μᾶς κάμνει Χριστιανούς. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Παῦλος «*συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ*»: ὁ Πατὴρ ἔδωκε ζωὴν εἰς τὸν Υἱόν· ἀλλ' ὅσοι πιστεύουν εἰς τὸν Χριστὸν γίνονται ἕνα μὲ αὐτόν, ὅπως ὁ Παῦλος, καὶ τόσοι ἄλλοι. Συνεπῶς ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι καὶ ζωὴ ἰδική των· ὥστε ὁ Πατήρ, ἐνῷ δίδει τὴν ζωὴν εἰς τὸν Υἱόν, τὴν δίδει συγχρόνως καὶ εἰς ὅσους πιστεύουν εἰς τὸν Υἱόν: «συνεζωοποίησε». Τί ἀνεκτίμητον εὐεργέτημα! Ἀλλ' ὅπως μᾶς δίδει τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ, τοιουτοτρόπως καὶ κατὰ τὴν γενικὴν ἐκείνην ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας θὰ ἀναστήσῃ καὶ ἡμᾶς, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὅπως ἐκάθισεν ὁ Χριστὸς μετὰ θάνατον «ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός», θὰ καθήσωμεν μαζύ του καὶ ἡμεῖς, ἐὰν ὅμως, ἐννοεῖται, εἴμεθα πραγματικῶς Χριστιανοί! Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἀνάστασίς μας καὶ ἡ θέσις μας «ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς» εἶναι τόσον βεβαία, ὥστε ὁ μακάριος Παῦλος τὰ θεωρεῖ τετελεσμένα γεγονότα. Καὶ λέγει: ἀπὸ τώρα ἔχομεν καθίσῃ· «*συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*».

Καὶ αὐτὸ δέ, ὄχι διότι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν ἀξίαν μας δικαιούμεθα εἰς μίαν τοιαύτην ἐξύψωσιν, ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανῇ καὶ εἰς τοὺς τυφλοὺς ὁ θησαυρὸς τῆς ἀγάπης του, ὁ πλοῦτος τῆς Θείας Χάριτος, τὴν ὁποίαν ἐσκόρπισεν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· «*ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*». Ἠμποροῦμεν νὰ σωθοῦμεν

μόνον κατὰ χάριν τοῦ Θεοῦ· «*Χάριτί ἐστε σεσωσμένοι*», λέγει· βεβαίως τὴν χάριν αὐτὴν θὰ τὴν ἀπολαύσωμεν, θὰ τὴν κάμωμεν κτῆμά μας καὶ μὲ τὴν ἰδικήν μας θέλησιν: ἂν θέλωμεν· δηλαδὴ μὲ τὴν πίστιν μας· ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ πιστεύσωμεν ἀκόμη, πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ ἡ θεία χάρις: «ἄνευ ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν», εἶπεν ὁ Χριστός. Καὶ ὁ Ἀπόστολος ἐδῶ: «*καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ἡμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον*». Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο Χριστιανὸς καὶ γίνεται Χριστιανός, τρόπον τινὰ δημιουργεῖται μίαν ἄλλην φοράν· γίνεται ἄλλος ἐξ ἄλλου, *ἀναγεννᾶται*, πέρνει ἐφόδια νὰ γείνῃ μία νέα φύσις πολὺ διάφορος ἀπὸ τὴν παλαιάν· κτίζεται μέσα του οἰκοδόμημα ὁλόκληρον πνευματικόν, γίνεται «*καινὴ κτίσις*» κατὰ τὸν Ἀπόστολον. Τοῦ οἰκοδομήματος δὲ αὐτοῦ, τῆς νέας αὐτῆς γεννήσεως, *τῆς ἀναγεννήσεως*, δημιουργὸς εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος καὶ καλεῖ διὰ τοῦ Χριστοῦ νὰ κτίσωμεν μέσα μας τὸ νέον αὐτὸ πνευματικὸν οἰκοδόμημα, ἀποβλέπων πρὸ παντὸς εἰς τὸ νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν δι᾽ ἔργα ἀγαθά, κατὰ τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς, φροντίζοντες πάντοτε νὰ ζῶμεν σύμφωνα μὲ αὐτά: «*κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν*».

Ἀγαπητοί! Μὲ τὸ νὰ γεννώμεθα ἡμεῖς Χριστιανοί, ἂς μὴ μᾶς περνᾷ ἡ ἰδέα, ὅτι δὲν ἔχομεν στάδιον ἐνεργείας διὰ τὴν οἰκοδομὴν αὐτήν. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἔθεσε τὰ θεμέλια, μᾶς ἔδωκε καὶ τὰ μέσα, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὰ μυστήρια πρὸ παντός, διὰ νὰ ἀποτελειώσωμεν τὸ οἰκοδόμημα αὐτό. Πρὸ παντὸς ὅμως ἔχομεν τὸ καθῆκον νὰ φυλάξωμεν αὐτὰ τὰ θεμέλια, τὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Χριστόν. «*Τὸ φυλάξαι τὰ ἀγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον*» εἶπε κάποιος ἀρχαῖος. Ἡ *ἀναγέννησις* εἶναι ἕνα ἐμβόλιασμα. Πρὶν νὰ γίνωμεν Χριστιανοί, εἴμεθα μία ἀγριελαία· ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, ὅταν γίνωμεν Χριστιανοί, καὶ πρὸ παντὸς τὸ θεῖον βάπτισμα, μὲ τὴν θείαν χάριν, μᾶς κάμνει ἥμερον ἐλαίαν, ἱκανὴν νὰ φέρῃ καρποὺς καλούς. Ἀλλὰ μήπως ἡ ἥμερος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ξαναγείνῃ ἀγρία; Ὅταν μείνῃ ἀπεριποίητος, καὶ τὸ περισσότερον, ὅταν ἐμβολιασθῇ μὲ ἀγρίαν ἐλαίαν, θὰ γείνῃ πάλιν ἀγριελαία. Καὶ ἡμεῖς: ἂν καὶ γεννώμεθα χριστιανοί, πολὺν ἔχομεν τὸν κίνδυνον νὰ μείνωμεν μόνον μὲ τὸ ὄνομα· κατὰ βάθος δὲ νὰ εἴμεθα *ἀντίχριστοι*. Προσοχὴ λοιπόν, ἀγαπητοί, ἀπὸ τόσους τριβόλους καὶ τόσας ἀκάνθας, ποὺ σπείρονται μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν. Φυλάσσετε τὴν συμβουλὴν αὐτὴν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: «*Πρόσεχε σεαυτῷ*».

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΗΣ Θ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ. ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[17 Νοεμβρίου] (Λουκᾶ ΙϚ'. 19-31)

Εἰς μεγάλην σκέψιν καὶ φροντίδα εὑρίσκετο ὁ πλούσιος τῆς σημερινῆς παραβολῆς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Ὁ Θεὸς ηὐλόγησε τοὺς ἀγρούς του καὶ πλουσία συγκομιδὴ γεννημάτων καὶ καρπῶν, πρωτοφανὴς καὶ καταπλήσσουσα, κατεπλημμύρησε τὴν καλλιεργημένην χώραν του. Καὶ σκέπτεται ὁ πλούσιος ἀγρυπνῶν καὶ συστρεφόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης του. Σκέπτεται διαλογιζόμενος ἐν ἑαυτῷ καὶ λέγων· «*Τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου*»;

«*Τί ποιήσω*;» Τί νὰ κάμω; Τὸ λέγει ὁ πτωχός, ὅταν περισφίγγεται ἀπὸ τὴν πτωχείαν του καὶ δὲν ἔχει μὲ τί νὰ ἐνδύσῃ τὰ γυμνὰ τέκνα του καὶ μὲ τί νὰ τὰ χορτάσῃ πεινῶντα. Τὸ λέγει λοιπὸν καὶ ὁ πλούσιος; Ὦ! ναί· ὁ ταλαίπωρος αὐτὸς δὲν εἶνε κύριος καὶ δεσπότης, ἀλλὰ δοῦλος καὶ ἀνδράποδον τοῦ πλούτου του. Πλεονέκτης καὶ φιλάργυρος, δὲν ἐνθυμεῖται εἰς τὴν ἀπροσδόκητον καὶ πρωτοφανῆ εὐτυχίαν του τοὺς πτωχούς, διὰ νὰ μοιράσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ περισσεύματα τῆς παραγωγῆς του, ἀλλ' ἐμπίπτει εἰς φροντίδας καὶ σκέψεις ἀγωνιώδεις περὶ τοῦ πῶς νὰ ἀποθηκεύσῃ διὰ μόνον τὸν ἑαυτόν του ὅλην ἐκείνην τὴν παραγωγήν. Καὶ τοιουτοτρόπως ἀντὶ εἰς τὴν εὐφορίαν ἐκείνην τῆς χώρας του νὰ εὕρῃ τὴν ἀνακούφισιν καὶ τὴν χαρὰν ὁ δυστυχὴς πλούσιος, τοὐναντίον τῷ γίνεται ἀφορμὴ νέων στενοχωριῶν καὶ ἀγωνιῶν καὶ σκέψεων.

Καὶ ἐπὶ τέλους μετὰ μακρὰν καὶ βαθεῖαν καὶ ἐπίμονον σκέψιν εὑρίσκει ὁ πλούσιος τοῦ ἀπασχολοῦντος αὐτὸν προβλήματος τὴν λύσιν. «*Τοῦτο ποιήσω*», λέγει. Θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ οἰκοδομήσω ἄλλας μεγαλυτέρας, καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ ὅλα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, καὶ θὰ εἴπω εἰς τὴν ψυχήν μου: «*Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά*», τὰ ὁποῖα διὰ πολλὰ ἔτη εἰμποροῦν νὰ ἐπαρκέσουν. «*Ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου*».

Ἀλλὰ πόσον ὁ δυστυχὴς πλούσιος πλανᾶται! Καὶ πόσον ἄφρων καὶ ἀνόητος ἀποδεικνύεται εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις του! Πρωτίστως, ἐνῷ φαίνεται ζητῶν τὴν ἀνάπαυσιν καὶ εὐχαρίστησίν του, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇ, διὰ τῶν ἀποφάσεών του τούτων ἐμπί-

πτει εἰς κόπους, μόχθους καὶ δαπάνας. Νὰ κρημνίσῃ τὰς ἀποθήκας του καὶ νὰ ἀνοικοδομήσῃ νέας! Δὲν ἀποτελεῖ τοῦτο κεφάλαιον πολλῶν μόχθων καὶ ὄχι μικρῶν δαπανῶν;

Ἔπειτα ἀγνοεῖ ὁ δυστυχής, ὅτι, καὶ ἐὰν φέρῃ εἰς πέρας τὸ νέον του τοῦτο σχέδιον, καὶ πάλιν δὲν θὰ εὕρῃ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ εὐφροσύνην του. Ὄχι· δὲν θὰ εἶνε καὶ πάλιν δυνατὸν νὰ εἴπῃ εἰς τὴν ψυχήν του: *«ψυχή, ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου»*. Νέαι καὶ πάλιν φροντίδες θὰ ἔλθουν καὶ τότε νὰ ταράξουν τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν εἰρήνην του. Ἐὰν καὶ ἐκ νέου εὐφορήσουν αἱ χῶραί του, καὶ πάλιν θὰ εἴπῃ μὲ ἀγωνίαν: *«Τί ποιήσω;»* Ὄχι· ἡ καρδία του εἶνε ἄπληστος. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ πλούτου καὶ τῶν προσκαίρων ἀγαθῶν, ἡ ὁποία κατατρώγει τὴν ψυχήν του, εἶνε ἀχόρταστος. Καὶ διὰ τοῦτο ὅσον περισσότερα περιήρχοντο εἰς τὴν διάθεσίν του, τόσον περισσότερα καὶ θὰ ἐπεθύμει ὁ πλεονέκτης πλούσιος. Ὅσῳ πλουσιώτερον ἡ εὐφορία τῆς χώρας του θὰ τὸν ἔκαμνε, τόσῳ πτωχότερον συγχρόνως θὰ τὸν ἔκαμνε τὸ πάθος τῆς ψυχῆς του. Ἀντὶ λοιπὸν τῆς ἀναπαύσεως, τὴν ὁποίαν ὀνειροπολεῖ, νέαι φροντίδες καὶ νέαι ἀγωνίαι τὸν ἀνέμενον, καὶ ἀντὶ τῆς εὐφροσύνης καὶ τῶν ἀπολαύσεων, τὰς ὁποίας σχεδιάζει, νέαι στερήσεις καὶ νέοι κόποι τῷ ἐπεφυλάσσοντο.

Ἀλλ' ὁ πλούσιος ἀκόμη λησμονεῖ ἐντελῶς, ὅτι εἶνε θνητὸς καὶ ὅτι δὲν εἶνε κύριος τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου του. Καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν πλάνην του. Θὰ εἴπω, λέγει, εἰς τὴν ψυχήν μου: *«ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά, κείμενα εἰς ἔτη πολλά»*. Ἔχει λοιπὸν ἐξησφαλισμένον καὶ βέβαιον ἐν τῇ σκέψει του ὁ πλούσιος, ὅτι θὰ ἔζῃ καὶ ἐκεῖνος εἰς ἔτη πολλά, εἰς ἔτη τόσα, ὅσα θὰ ἀπῄτει ἡ κατανάλωσις τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις του ἀγαθῶν! Ἀλλὰ πόσον ἠπατᾶτο! Διότι, ἀκριβῶς, πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ τεθῇ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του τούτων, κατὰ τὴν διάρκειαν ἀκόμη τῆς νυκτός, καθ' ἣν ἐλάμβανε τὰς ἀποφάσεις του ταύτας, ἀκούεται ἀπειλητικὴ καὶ ἀδυσώπητος τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ ἡ φωνή: *«Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται;»*

Ἀνόητε ἄνθρωπε! Μωρὰ κεφαλή! Ἑτοιμάζεις καὶ συναθροίζεις μὲ τοὺς ὑπολογισμούς σου καὶ μὲ τὰς σκέψεις σου εὐρείας ἀποθήκας καὶ πλούσιον θερισμὸν καὶ τρυγητόν, φανταζόμενος, ὅτι θὰ ζήσῃς αἰωνίως ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν σου, ὅτι ἡ θεραπεία τῆς

ψυχῆς μόνον δι᾽ ἀγαθῶν πράξεων συντελεῖται, οὐχὶ δὲ διὰ κοσμικῶν ἀπολαύσεων καὶ τρυφηλοῦ βίου. Ἀλλ᾽ ἰδοὺ κατὰ τὴν νύκτα αὐτὴν ἀποθνήσκεις. Καταλαμβανόμενος δὲ ἀπὸ τὸν θάνατον ἀνέτοιμος, δὲν ἔχεις τίποτε νὰ κερδήσῃς. Ὅλη αὐτὴ ἡ συγκομιδὴ θὰ μείνῃ ἔρημος, διὰ νὰ διασκορπισθῇ εἰς χεῖρας ἄλλων, τοὺς ὁποίους ἴσως σὺ δὲν ἐγνώριζες, ἴσως δὲ καὶ ἐμίσεις. Ἡ δὲ ταλαίπωρος ψυχή σου, διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς ὁποίας οὐδεμίαν φροντίδα ἔλαβες, θὰ προσέλθῃ εἰς τὴν κυριότητα τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων πνευμάτων, τὰ ὁποῖα τώρα ἀπαιτοῦσιν αὐτὴν ἀπὸ σέ.

Καὶ ὁ Χριστὸς ἐπάγει ἀμέσως τὸ συμπέρασμα τῆς συντόμου ταύτης, ἀλλὰ καὶ διδακτικωτάτης παραβολῆς του: *«Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν»*. Οὕτω, λέγει, ζημιωμένος δηλαδὴ καὶ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς καὶ ἄθλιον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τέλος ἔχων εὑρίσκεται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, ἀπεστερημένος τῆς ἀγάπης, ζητεῖ νὰ θησαυρίσῃ μόνον καὶ μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του, καὶ δὲν ἐπιδιώκει μὲ ἀγαθοεργίας, ἐλεημοσύνας καὶ μὲ τὴν ἄσκησιν ἐν γένει τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀρετῆς νὰ θησαυρίσῃ ἐν οὐρανοῖς πλοῦτον πνευματικόν, εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ ἀποτεταμιευμένον.

Λέγει δὲ ταῦτα ὁ Χριστός, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, διότι εἰς τὴν ἀφροσύνην ταύτην τοῦ πλεονέκτου πλουσίου παρασυρόμεθα καὶ οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἡμᾶς, διατρέχοντες οὕτω τὸν κίνδυνον εἰς ἄθλιον, ὡς ἐκεῖνος, νὰ ἐμπέσωμεν τέλος. Διότι καὶ ἡμεῖς συνηθέστατα ἐνεργοῦμεν καὶ πράττομεν ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ὡς νὰ εἴμεθα αἰώνιοι ἐν τῷ παρόντι βίῳ καὶ ὡς νὰ μὴ πρόκηται μίαν ἡμέραν ν᾽ ἀποθάνωμεν. Λησμονοῦμεν, ὅτι εἴμεθα θνητοὶ καί, ἀντὶ διαρκῶς νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἐπιστῇ καὶ δι᾽ ἡμᾶς ἡ ὥρα τοῦ θανάτου, πράττομεν τὸ πᾶν διὰ νὰ λησμονήσωμεν τὸν θάνατον.

Ἀλλ᾽ ἀδελφέ μου Χριστιανέ, ἡ ματαιότης τοῦ παρόντος βίου εἶνε πολὺ δελεαστικὴ καὶ ἑλκυστική. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ σὲ παρασύρῃ καὶ θὰ σὲ καταπίῃ ὁλόκληρον, ἐὰν λησμονήσῃς, ὅτι βεβαίως καὶ ἀδυσωπήτως θὰ χωρισθῇς ἀπ᾽ αὐτὴν ἡμέραν τινά, χωρὶς τίποτε ἄλλο νὰ συναποκομίσῃς παρὰ μόνον τὸν μολυσμόν, τοὺς ῥύπους καὶ τὰς παραβάσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἡ ματαιότης αὕτη ἐγέμισε τὴν ψυχήν σου. Ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδών, ὁ πατὴρ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, μολονότι ἦτο εἰδωλολάτρης, ἐγνώριζε καλῶς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀλήθειαν, καὶ δι᾽ αὐτὸ εἶχεν

ὁρίσει, ἵνα εἷς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν του, παρουσιαζόμενος ἐνώπιόν του καθ' ἑκάστην, τῷ ἐπαναλαμβάνῃ διαρκῶς· «Φίλιππε, μέμνησο, ὅτι θνητὸς εἶ».

Ἐνθυμοῦ καὶ σύ, Χριστιανέ μου, ὅτι εἶσαι θνητός. Ἐὰν ὁ ἄφρων τοῦ Εὐαγγελίου ἐκυβερνᾶτο εἰς τὰς σκέψεις του ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ τέλος τόυ ἦτο ἴσως ἐγγὺς καὶ ὁ θάνατός του πλησίον, ἀσφαλῶς ἄλλα θὰ ἐσκέπτετο καὶ θ' ἀπεφάσιζε κατ' ἄλλον τρόπον νὰ διαθέσῃ τὰ περισσεύματα τῆς παραγωγῆς του. Καὶ σὺ δὲ ἀσφαλῶς ἐὰν ἐνθυμῆσαι, ὅτι θ' ἀποθάνῃς, δὲν θὰ παρασυρθῇς ἀπὸ τὴν ἁρπαγὴν τῆς πλεονεξίας καὶ τὴν ἀδικίαν τοῦ φιλαργύρου. Διότι, ὅταν ἔχῃς ὑπ' ὄψει σου, ὅτι ἀποθνήσκων θ' ἀφήσῃς τὸν πλοῦτον εἰς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἴσως θὰ τὸν κατασπαταλήσουν ἢ θὰ μαλώσουν εἰς τὸ μοίρασμά του καταρώμενοι τὴν μνήμην σου, καὶ ὅτι σὺ τίποτε δὲν θὰ πάρῃς μαζύ σου, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀδικία, τὸ ψεῦδος, ὁ δόλος, ἡ ἀπάτη,—μόνα αὐτὰ ὡς πράξεις ἔνοχοι, ὡς ἐνοχὴ βαρεῖα θὰ ἐπικάθηνται εἰς τὴν ψυχήν σου βαρύνοντα αὐτήν, ὡρισμένως τότε θὰ εἴπῃς· «ἂς ἀποκτήσω ὀλιγώτερα καὶ δικαιότερα. Ἡ ψυχή μου εἶνε ὁ μέγας καὶ αἰώνιος καὶ ἀναφαίρετος πλοῦτός μου. Ἂς διατηρήσω λοιπὸν αὐτὴν λευκὴν καὶ ἀμόλυντον».

Εἶσαι παντοπώλης; Ἐὰν σοῦ ἔλθῃ ἡ σκέψις καὶ ἡ ἐνθύμησις αὐτὴ εἰς τὴν ὥραν τοῦ ψευδοῦς ζυγίου, μὲ τὸ ὁποῖον ζητεῖς νὰ γελάσῃς τὸν πλησίον σου, ὤ! ἀσφαλῶς ἡ ὁρμὴ τῆς χειρός σου θὰ ἐμποδισθῇ ὁλοσχερῶς ἀπὸ τὴν ἄνομον πρᾶξιν. Εἶσαι ἔμπορος; Εἰς τὸν καιρόν, κατὰ τὸν ὁποῖον μελετᾷς νὰ αἰσχροκερδήσῃς, ἡ ἐνθύμησις αὐτὴ θὰ σοῦ ἐμπνεύσῃ δικαιοτέρας σκέψεις καὶ διαθέσεις καὶ ἀποφάσεις. Ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πτωχὸς ἔρχεται διὰ νὰ τείνῃ ἱκετευτικῶς τὴν χεῖρα, καὶ πάλιν τότε ἡ ἐνθύμησις αὐτὴ θὰ σὲ καταστήσῃ ἐλεήμονα γενναῖον καὶ ἱλαρόν. Διότι θὰ ἐνθυμηθῇς τότε, ὅτι τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα θὰ δώσῃς εἰς τὸν πτωχόν, εἶνε ἡ μόνη ἀπὸ τὴν περιουσίαν σου μερίς, τὴν ὁποίαν θὰ πάρῃ μαζύ της ἡ ψυχή σου, ὅταν ἀπέλθῃ μετὰ θάνατον εἰς τὰς αἰωνίους μονάς· ὅτι μόνον μὲ τὴν ἐλεημοσύνην κτίζονται τὰ λαμπρὰ ἀνάκτορα εἰς τὸν μέλλοντα κόσμον, διότι «ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανείζει Θεῷ».

Ὢ! ναί, χριστιανέ μου. Εἶνε φιλοσοφία ἀληθὴς ἡ ἐνθύμησις τοῦ θανάτου. Εἶνε φάρμακον τῆς ψυχῆς σωτηριῶδες. Φάρμακον ἴσως πικρὸν κατ' ἀρχὰς ἕνεκα τῆς διαφθορᾶς μας καὶ τῆς διεστραμμένης μας ἀντιλήψεως· φάρμακον ὅμως, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν

κατάκρισιν καὶ καταδίκην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πλεονέκτης πλούσιος ἀφρόνως παρεσύρθη. Φάρμακον, τὸ ὁποῖον, ἐξυγιαῖνον τὰς ψυχάς μας, θὰ τὰς ὁπλίσῃ μὲ τὴν εὐθυκρισίαν, ἡ ὁποία εἶνε ἀναγκαία διὰ νὰ κρίνουν αὐταὶ κατὰ τὴν ἀξίαν των τὰ πράγματα τοῦ παρόντος βίου καὶ μὴ παραπλανώμεθα εἰς ματαιότητας καὶ εἰς μανίας ψευδεῖς. Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πάντοτε καὶ διαρκῶς, ἀδελφέ μου, ὅτι εἶσαι θνητὸς καὶ ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἀποθάνῃς.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. ΩϞΘ'. καὶ ἀπὸ 19ης Σεπτεμβρίου 1919 Συνοδικῆς Συνεδρίας (τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων).

[Ὁ ἐνταῦθα ἔξαρχος τοῦ Παναγ. Τάφου Ἀρχιμ. κ. Μελίτων διεβίβασε πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπ. Ἀθηνῶν, τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο, τοῦ ὁποίου, καίτοι ἐγράψαμεν ἤδη ἐν προηγουμένῳ ἄρθρῳ περὶ τῆς Λατινικῆς ἀποπείρας, δὲν κρίνομεν ἄσκοπον τὴν δημοσίευσιν].

Λατινικὴ ἀπόπειρα τοποθετήσεως Σταυροῦ ἐπὶ τοῦ Τρούλλου τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου: Εἶτα ἡ Α. Θ. Μ. ἀνακοινοῦται ταῦτα: Ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσι, τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἔσχομεν ἀπόπειραν ὑπὸ τῶν Λατίνων τολμηθεῖσαν, παραβιάσεως τοῦ Προσκυνηματικοῦ ἐν τῷ Πανιέρῳ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καθεστῶτος, ἀποκρουσθεῖσαν εὐτυχῶς τῇ ἐπεμβάσει τῆς φιλοδικαίου Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Τῇ παρελθούσῃ, δηλονότι, Δευτέρα, 16 μηνὸς ὁδεύοντος, περὶ μεσημβρίαν, οἱ Λατῖνοι κατὰ τόν, ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς ἑπτακοσιετηρίδος τῆς ἐν Παλαιστίνῃ ἐγκαθιδρύσεως τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν, διάκοσμον τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου ἐτόλμησαν, ἵνα ὑψώσωσιν ἐπὶ τοῦ μικροῦ Τρούλλου τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου σταυρὸν εὐμεγέθη μετὰ τῶν παπικῶν σημάτων ἐν τῇ βάσει. Τοῦτο ἀγγελθὲν ἡμῖν περὶ ὥραν 3 μ. μ. καὶ γνωσθὲν τῇ ἱερᾷ Ἀδελφότητι, ὡς εἰκός, ἐτάραξε τοὺς πάντας. Πρὸ πάσης ὅμως πρὸς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν διαμαρτυρίας, ἔγνωμεν εἰρηνικῶς ἀπαιτῆσαι παρὰ τῶν Λατίνων ἀποστῆναι τῆς παραβιάσεως τοῦ καθεστῶτος, καταβιβάζοντες τὸν ὑψωθέντα σταυρόν, ἐφ' ᾧ καὶ αὐθημερὸν μετέβη παρὰ τῷ Ἡγουμένῳ τῶν Φραγκισκανῶν Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Λύδδης καὶ τοῦ Γέροντος Δραγουμάνου. Ὁ τῶν Φραγκισκανῶν Ἡγούμενος, προσποιηθεὶς κατ' ἀρχὰς ἄγνοιαν τοῦ πράγματος, ὑπέσχετο εἶτα, ὅτι, καταβιβασθήσεται ὁ Σταυρός. Οὐ μόνον ὁ Σταυρὸς δὲν

κατεβιβάσθη, ἀλλὰ τῇ ἐπαύριον πρωῒ ἐλθόντες παρ' Ἡμῖν δύο λατῖνοι μοναχοὶ παράκλησιν τοῦ Ἡγουμένου αὐτῶν ὑπέβαλον, ὅπως μείνῃ ὁ ὑψωθεὶς Σταυρὸς μέχρι τοῦ προσεχοῦς Σαββάτου, ὁπότε λήγουσιν αἱ ἐπὶ τῇ ἑπτακοσιετηρίδι ἑορταί. Τούτοις, ἐρωτήσεως κατ' ἀρχὰς γενομένης, εἰ τὴν αἴτησιν ταύτην δύναται, ἵνα ἐγγράφως ὑποβάλῃ ὁ Reverendissimus, περὶ οὗ ἐπληροφόρησαν Ἡμᾶς ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπουσίαζεν, ἐδηλώθη εἶτα, ὅτι ἀπαντήσομεν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως μετὰ ὥραν μίαν.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ὅμως οἱ ἐν τῷ Πανιέρῳ ναῷ συνεπείᾳ τῆς ἀποπείρας συγκεντρωθέντες ἀδελφοὶ τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοῦ ἐκώλυσαν τοὺς Λατίνους συμπληρῶσαι τὸν διάκοσμον τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου, ἄχρις οὗ λυθῇ τὸ τοῦ Σταυροῦ ζήτημα. Τοῦ πράγματος, ὡς εἰκός, γνωσθέντος τῇ Σεβαστῇ Ἀγγλικῇ Κυβερνήσει, προσέδραμεν ἐπὶ τοῦ τόπου ὁ τῆς Ἀστυνομίας Διευθυντής, ὅστις δι' ἀνακρίσεως τῶν Ἡμετέρων καὶ Ἀρμενίων, ἔτι δὲ καὶ τῶν κλειδούχων, πεισθεὶς περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Λατίνων γενομένης παραβιάσεως τοῦ καθεστῶτος, παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ κληρικόν τινα Ἀρμένιον, ἔτι δὲ καὶ Λατῖνον, προσῆλθε πρὸς Ἡμᾶς καὶ ἠρώτησεν, εἰ ὑφίσταται περὶ τοῦ Σταυροῦ συνεννόησίς τις μεταξὺ Ἡμῶν καὶ τῶν Λατίνων.

Ἡμῶν δὲ δηλωσάντων αὐτῷ, ὅτι οὐδεμία περὶ τούτου συνεννόησις ὑφίσταται, ἀναπτυξάντων δὲ τὸ ὅλον ζήτημα καὶ ὁπόσον ἡ Λατινικὴ ἀπόπειρα παραβιάζει τὸ προσκυνηματικὸν καθεστώς, οὗτος συμπαραλαβὼν ἐκ μέρους Ἡμῶν τὸν Ἀρχιγραμματέα μετέβη εἰς τὸ Λατινικὸν Μοναστήριον, ἔνθα ὁμιλήσας τοῖς Λατίνοις μετὰ πολλῆς τῆς αὐστηρότητος, διαταγὴν αὐτοῖς ἔδοτο, ἵνα πρὸ τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου ἀνυπερθέτως καταβιβάσωσι τὸν Σταυρόν.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἡμετέρα ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα παρὰ τῷ στρατιωτικῷ Διοικητῇ προφορικῶς διεμαρτύρατο, ἀναπτύξασα αὐτῷ τὸ ζήτημα, εἶτα δὲ ἐπεδόθη αὐτῷ ἡ κατωτέρω διαμαρτυρία:

Τῷ Στρατιωτικῷ Διοικητῇ Ἱεροσολύμων.

«Μετὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ 1808 ἡ ἱερὰ ἡμῶν Ἀδελφότης δυνάμει φιρμανίου τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἀνέλαβεν ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν κτίτωρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Τάφου τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ὡς καὶ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου ἐκ βάθρων, ὅπερ

ἐκόσμησε διὰ Σταυροῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Μετά τινα ἔτη ὁ Σταυρὸς ἐκλάπη καὶ ἔκτοτε ἡ Κυβέρνησις οὐδενὶ ἐπέτρεψε τὴν ἀναστήλωσιν Σταυροῦ. Οἱ Λατῖνοι χθὲς κοσμήσαντες τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον ἐξαιρετικῶς διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Καρδιναλίου Φιλίππου Ἰουστίνη ἐναντίον τῆς κρατούσης τάξεως τῶν δικαίων καὶ συνηθειῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Τάφου, ὕψωσαν διὰ πρώτην φορὰν Σταυρὸν ἄνωθεν τοῦ μικροῦ Τρούλλου τοῦ Κουβουκλίου περιτυλίξαντες τὸν μικρὸν Τροῦλλον διὰ κεχρωματισμένων ἐλαφρῶν παραπετασμάτων. Ἐναντίον τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου διεμαρτυρήθημεν δι' ἀντιπροσωπείας πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Κουστωδίας, ὅστις τὸ μὲν πρῶτον ἔδειξεν ἄγνοιαν τοῦ νεωτερισμοῦ, εἶτα δέ, βεβαιωθεὶς περὶ τούτου, ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ διατάξῃ νὰ ἀρθῇ ὁ Σταυρός. Δυστυχῶς οὐδὲν ἐγένετο. Ἡ καινοτομία αὕτη ἀποτελεῖ παραβίασιν τῶν δικαίων ἡμῶν, ὑπεισάγει μεγάλην ἀταξίαν καὶ ταράττει τὰς συνειδήσεις.

Διὸ καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅπως διατάξῃ καὶ ἀρθῇ ὁ Σταυρὸς καὶ τὰ παραπετάσματα καὶ παραμείνῃ ἡ προηγουμένη κατάστασις, διότι ἀκριβῶς καὶ ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Ὑποκόμητος Στρατάρχου Ἄλλεμπη κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1917 διεκήρυξεν, ὅτι ὅλοι οἱ Ἅγιοι Τόποι θὰ προστατευθῶσι καὶ θὰ διατηρηθῶσι συμφώνως πρὸς τὴν καθεστηκυῖαν καὶ ὑπάρχουσαν κατάστασιν».

Ἡ Διοίκησις ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὰς πληροφορίας τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἡμετέραν διαμαρτυρίαν, τὴν μετὰ μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Τρίτης ἀπέστειλε πρὸς τὸ Λατινικὸν Μοναστήριον τὸ κατωτέρω ἔγγραφον, οὗ ἀντίγραφον ἀπεστάλη Ἡμῖν τε καὶ τοῖς Ἀρμενίοις, ἔτι δὲ καὶ τῇ Γενικῇ Διοικήσει.

Ἀριθμ. Α. 4095

Τῇ Κουστωδίᾳ τῶν Ἁγίων Τόπων,

Φραγκισκανικὸν Μοναστήριον Ἱεροσολύμων.

Περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ, ὅτι Σταυρὸς ὑψώθη σήμερον ἐπὶ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη προὐξένησε διατάραξιν τῆς δημοσίας εἰρήνης.

Ἐβεβαιώθη δέ, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγένετο ἄνευ τῆς συμφωνίας τῆς Ἑλληνικῆς ἢ Ἀρμενικῆς Κοινότητος καὶ ὅτι εἶνε ἐπὶ πλέον σημαντικὴ παράβασις τῆς ὑφισταμένης συνηθείας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συνεπαγομένη

τὴν δημιουργίαν ἔριδος, ἐν τόπῳ, ὅστις πρέπει νὰ ἦναι ὁ ἔσχατος ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, ἐν ᾧ προσήκει, ἵνα λαμβάνωσι χώραν φιλονεικίαι.

Ὅθεν διατάσσεσθε, ὅπως ἄρητε τὸν εἰρημένον Σταυρὸν πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τὴν ἑσπέραν ταύτην.

Τῇ 39 (ν. η.) Σεπτεμβρίου 1919.

Ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Ἱεροσολύμων
Ε. Λ. ΠΟΠΧΑΜ

Συνεπείᾳ ὅθεν τούτου περὶ ὥραν 4 μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρὸς μεγάλην ἀνακούφισιν πάντων κατεβιβάσθη ὑπὸ τῶν Λατίνων ὁ ὑψωθεὶς Σταυρὸς καὶ οὕτω, τῇ τοῦ Κυρίου χάριτι καὶ τῇ ἐπεμβάσει τῆς Σεβαστῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἀποκατεστάθη τὸ καθεστώς, ὅπερ οἱ Λατῖνοι οὕτω καταφώρως ἀπεπειράθησαν ἵνα παραβιάσωσιν.

Ἡ Ἁγία Σύνοδος ταῦτα ἀκούσασα διαδηλοῖ τὴν ἐνδόμυχον αὐτῆς χαρὰν ἐπὶ τῇ οὕτω εὐνοϊκῇ τοῦ ζητήματος λύσει, εὐγνωμονεῖ δὲ τῇ Σεβαστῇ Ἀγγλικῇ Κυβερνήσει ἐπὶ τῇ, ἣν παρέσχεν, ἀμερίστῳ τοῖς ἡμετέροις δικαίοις προστασίᾳ καὶ ἀντιλήψει.

Μεθ' ὃ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς λέγει: Χάριν τῆς ἱστορίας προστίθημι, ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ προσκυνηματικῇ ἱστορίᾳ, πρώτη τῶν Λατίνων ἀπόπειρα, εὐτυχῶς ἀποτυχοῦσα, πρὸς οἰκειοποίησιν τοῦ Τρούλλου τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου ἐγένετο ἐν ἔτει 1803, μετὰ τὴν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ὅμως τοῦ 1808 ὑφ' ἡμῶν γενομένην ἀνοικοδόμησιν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, οἱ Λατῖνοι τῷ ἔτει 1811, ἐπωφεληθέντες εὐνοϊκῶν περιστάσεων, κατηγόρησαν τῶν ἡμετέρων παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ, ὅτι τάχα, κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν προὔβησαν εἰς πολλοὺς νεωτερισμούς, ἔτι δὲ καὶ ἁρπαγάς.

Ἐπιτυχόντες ὅθεν ὁρισμοῦ ἐπικυρωθέντος διὰ πολλῶν χρημάτων καὶ ῥαδιουργιῶν καὶ παρὰ τοῦ οὐχὶ εὐνοϊκῶς ἡμῖν διακειμένου Σουλεϊμὰν Πασᾶ, Τοπάρχου Ἄκρης, ὑφ' ἣν τότε ὑπήγετο καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ, κατώρθωσαν σὺν ἄλλοις, ἵνα μετὰ τῶν ἐκ μολύβδου ἀετῶν καὶ τὸν ξύλινον Σταυρόν, ὃς ἦν ἐπὶ τοῦ Τρούλλου τοῦ Ἁγίου Κουβουκλίου, διὰ πρίονος κόψωσι καὶ χαμαὶ ῥίψαντες συντρίψωσιν. Ὡς δ' ἐκ τῆς παραδόσεως γνωστόν ἐστι πᾶσιν, ἔκτοτε ὁ Τροῦλλος οὗτος εὕρηται ἄχρι σήμερον ἄνευ σταυροῦ.

ΒΕΛΤΙΩΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

Ἐν Βλοχῷ 18η Ὀκτωβρίου 1919

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντὰ τοῦ «Ἐκκλησ. Κήρυκος».

Εἶδον τὴν ἀπὸ 27ην π. μηνὸς εἰς τὸ ἀξιότιμον φύλλον Σας ἀπάντησιν ὑμῶν, δι' οὗ λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ τὸ θάρρος νὰ παρακαλέσω Ὑμᾶς θερμῶς, ἵνα ἐν τῇ εὐαρεσκείᾳ Σας, συνηγορήσητε διὰ τοῦ ἀξιοτίμου φύλλου Σας, ὅταν εἰς τὴν προσεχῆ Σύνοδον τῆς Βουλῆς ὑποβληθῇ Νομοσχέδιον, ἵνα τοῦ λοιποῦ οἱ ἱερεῖς μισθοδοτοῦνται ἐκ τοῦ Κράτους, ἀνεξαρτήτως τῶν προσόντων, οἱ μὲν ἔχοντες προσόντα θὰ λαμβάνωσιν μισθὸν περισσότερον, οἱ δὲ μὴ ἔχοντες ἂς λαμβάνωσιν ὀλιγώτερον, διότι ὁ νῦν ὑπάρχων σήμερον Νόμος περὶ ἐνοριῶν εἶναι ἐντελῶς ἀτελέστατος, διότι ἡμεῖς κ. Διευθυντὰ οἱ ἱερεῖς οἵτινες εὑρισκόμεθα εἰς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν ὑποφέρομεν τὰ πάνδεινα, δηλαδὴ ἐν μιᾷ λέξει πεινοῦμεν καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἔχασαν οἱ ἱερεῖς τὴν ἀξιοπρέπειάν των, διότι ἔχουν τὸ δικαίωμα τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια νὰ κανονίζωσι τὸν μισθὸν τοῦ ἱερέως ὅσον αὐτοὶ θέλουν καὶ ὅπως θέλουν καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον κ. Διευθυντὰ οἱ ἱερεῖς οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὸν ἀγροτικὸν λαὸν οὐδεμίαν θέσιν ἔχουσιν διὰ νὰ ἵσταται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ὑψηλὴν ἱερὰν ἀποσστολήν του. Πρέπει καὶ τὸ Κράτος νὰ μεριμνήσῃ ὡς καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τότε θὰ ἔχωμεν κλῆρον, ἄλλως τε μὴν περιμένετε τίποτες καὶ ἐκεῖνοι οἱ ἱερεῖς, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὰ προσόντα πρέπει ν' ἀφομοιωθῶσιν, ὅπως καὶ οἱ παλαιοὶ Δημοδιδάσκαλοι.

Ἀπὸ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα κ. Διευθυντὰ μόνον ὁ κλῆρος καὶ οἱ κατωτέρα ἐκπαίδευσις ἔμεινεν ἐντελῶς ἀπροστάτευτος, καίτοι τὸ κυριώτερον μέρος εἶναι Σχολεῖον καὶ Ἐκκλησία. Ἐν τούτοις οὐδεὶς μέχρι σήμερον ἐφρόντισε διὰ αὐτὰ τὰ κυριώτερα στοιχεῖα. Ὅλαι αἱ ἐλπίδες τοῦ κλήρου, κ. Διευθυντά, στηρίζονται εἰς τὸν νῦν ὑπάρχοντα Σον Μητροπολίτην κ. Μελέτιον· ἐὰν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του δὲν γίνῃ τίποτες, οὐδέποτε θὰ γίνῃ.

Διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ

Ὅλως εὐχέτης

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ἱερεὺς

Ἡ ὡς ἄνω ἐπιστολὴ ἀπηχεῖ τὸν πόνον τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου διὰ τὰς θλιβερὰς οἰκονομικὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς διατελεῖ τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος καὶ μετὰ τὸν πρὸ δεκαετίας ψηφισθέντα περὶ ἐνοριῶν νόμον. Γνωρίζομεν, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν ἐφημερίων τῶν χωρικῶν ἐνοριῶν εἶνε αὐτόχρημα τραγική. Ὅσοι τούτων δὲν ἔχουσιν ἰδίαν

κτηματικὴν περιουσίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀποζῶσι καλλιεργοῦντες αὐτὴν διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν, ἀναγκάζονται νὰ συντηρήσωσιν ἑαυτοὺς καὶ τὴν οἰκογένειάν των ἐργαζόμενοι ὡς κοινοὶ ἐργάται εἰς δημόσια ἢ ἰδιωτικὰ ἔργα μακρὰν μὲν τῆς ἱερατικῆς των διακονίας, ἐν περιβάλλοντι δὲ πολλάκις πλήρει σαπρολογίας καὶ ἀνευλαβῶν ἐκφράσεων κατὰ τοῦ ἱερατικοῦ των σχήματος. Κατέχομεν ἐπιστολὰς ἐφημερίων, οἱ ὁποῖοι μᾶς ὁρκίζονται ὅτι ἡ ὅλη ἐκ τῆς ἐφημερίας των ἀπολαυὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰς 70 δρ. εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος μηνιαίως, καὶ μᾶς ἐρωτοῦν ἐὰν εἶνε δυνατὸν ἑξαμελὴς καὶ ὀκταμελὴς πολλάκις οἰκογένεια νὰ ἀποζήσῃ ἐκ τοιαύτης ἀπολαυῆς ὑπὸ τὰς σημερινὰς μάλιστα τῶν τροφίμων καὶ τῶν ἄλλων χρειωδῶν τοῦ βίου τιμάς. Εἷς αὐτῶν μᾶς ἐρωτᾷ, ἐάν, ἐν ἀπογνώσει διατελῶν ἐκ τῆς οἰκονομικῆς του καταστάσεως, θὰ διέπραττεν ἁμάρτημα ἀποτιθέμενος ἑκουσίως τὸ Ἱερατικὸν σχῆμα καὶ τρεπόμενος εἰς οἱανδήποτε βιοποριστικὴν ἐργασίαν, καὶ προσθέτει· «Δυστυχῶς ἡμεῖς οἱ Ἱερεῖς δὲν ἔχομεν τοὐλάχιστον τὴν ἐλευθερίαν τῶν Διδασκάλων νὰ διαθέτωμεν τὸν ἑαυτόν μας ἐλευθέρως, διότι φοβούμεθα τὴν εὐθύνην μὲ τὴν ὁποίαν μᾶς περιέβαλεν ὁ χειροτονήσας Ἀρχιερεὺς μὲ τὰς λέξεις «λάβε τὴν παρακαταθήκην ταύτην καὶ φύλαξον αὐτὴν ὅτι μέλλει ἀπαιτεῖσθαι παρὰ σοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.» Καὶ ἡ παρακαταθήκη αὐτὴ εἶνε αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἐναποθέτει εἰς τὰς χεῖράς μας ὁ Ἀρχιερεὺς λέγων τοὺς ἀνωτέρους λόγους.»

Εἶνε δίκαιον, — θὰ ἐρωτήσωμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς ἁρμοδίους, δηλαδὴ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Πολιτείαν, τὴν Κοινωνίαν, τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Ἐπιτρόπους, τοὺς ἐνορίτας αὐτούς, — εἶνε δίκαιον, εἶνε χριστιανικόν, εἶνε ἐθνοπρεπὲς καὶ ἐθνωφελές, ὁ ἱερεύς, ὁ κυριώτερος ἠθικὸς παράγων πάσης κοινωνίας, νὰ παραμένῃ ἀκόμη εἰς τὴν θλιβερὰν ταύτην κατάστασιν; Ὁ εἰρημένος περὶ ἐνοριῶν νόμος ὁρίζει μισθοδοσίαν διὰ τοὺς ἐφημερίους 100 - 300 δρ. τῆς πρωτευούσης, 100 - 200 δρ. τῶν ἄλλων πόλεων καὶ κωμοπόλεων, καὶ μέχρις 150 δρ. διὰ τοὺς κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου εὑρεθέντας, ὥρισε δὲ καὶ ἑξάδραχμον ἐτησίαν εἰς τὸν ναὸν εἰσφορὰν κατὰ οἰκογένειαν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐνοριακοῦ ταμείου. Ἐὰν τῶν ἐνοριτῶν ἡ εἰσφορὰ κατεβάλλετο καὶ ἐὰν τὰ ἐνοριακὰ Συμβούλια, ὑγιῶς τὸ καθῆκόν των ἀντιλαμβανόμενα, ἀνεβίβαζον εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ νόμου τὴν μισθοδοσίαν, τῆς ἐνεργείας των ταύτης πλήρως δεδικαιολογημένης ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν χρειωδῶν τοῦ βίου, θὰ ὑπῆρχε μὲν πάντοτε ζήτημα μισθοδοσίας ἀξιοπρεποῦς τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ὅμως καὶ κατάστασις ἀφόρητος. Δυστυχῶς ὅμως ἡ μὲν τῶν ἐνοριτῶν εἰσφορὰ δὲν καταβάλλεται οἰκειοθελῶς καὶ οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες ἔχουσιν ἀπροθύμως περὶ τὴν ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν, οἱ δὲ ἐκκλ. ἐπίτροποι μετὰ χαρακτη-

ριστικῆς ἀστοργίας πρὸς τοὺς ἐφημερίους, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν θὰ εἶχον τί νὰ διαχειρισθοῦν, ἢ δὲν πληρώνουν τίποτε εἰς τοὺς πτωχοὺς ἱερεῖς, προφασιζόμενοι τὴν μὴ καταβολὴν τῆς ἑξαδράχμου προσφορᾶς, ἢ ἑλκύονται πάντοτε πρὸς τὸ ἐλάχιστον τοῦ νόμου ὅριον μισθοδοσίας, τὸ ὁποῖον διὰ τοὺς μὴ προσοντούχους ἱερεῖς εἶνε τὸ μηδέν.

Γνωρίζομεν, ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου μισθοδοσίας ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, θέλομεν δὲ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἡμέρα τῆς λύσεως αὐτοῦ, διότι ἄλλως θὰ εἴμεθα ὑπεύθυνοι ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων διὰ τὴν ἐπαπειλουμένην κατὰ τῆς θρησκευτικῆς μας ζωῆς συμφοράν, διὰ τῆς νεκρώσεως αὐτῆς ἐξ ὁλοκλήρου, ἐλλείψει ἀξίων ἱερέων, καθ' ὃν χρόνον ἐν Ρουμανίᾳ καὶ Σερβίᾳ τὸ Κράτος, ἀξιοπρεπῶς καὶ πρότερον τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ ἀμεῖβον, ἐσπούδασε νὰ συγχρονίσῃ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ κλήρου πρὸς τὰς ἐνεστώσας ἀνάγκας. Ἀλλ' ἕως τότε δὲν ἐνδείκνυται ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ ὑποχρέωσις τῶν Ἐνοριακῶν Συμβουλίων, τὰς πολλὰς ἢ ὀλίγας προσόδους τῶν ἐνοριακῶν ταμείων νὰ διαθέτωσι πρὸ παντὸς πρὸς συντήρησιν τοῦ Ἱερέως; Ἐπὶ τίνος ἀνθρωπίνου ἢ θείου δικαίου αἱ προϊστάμεναι Ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ θὰ ὑπεχρέουν τὸν ἱερέα νὰ ἱερατεύῃ πεινῶν; Καὶ ἐὰν ὁ ἱερεὺς παύσῃ ἱερατεύων, ποίας εἰσπράξεις θὰ διαχειρίζωνται οἱ κύριοι Ἐπίτροποι; Πῶς δὲ θὰ ἐκτελῶσι τὰς θρησκευτικάς των ἀνάγκας οἱ χριστιανοί, «Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ» διεκήρυξεν ὁ Κύριος ἡμῶν, τὸ δικαίωμα καθορίζων τοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐργάτης ναί, εἶναι καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ἐργάτης ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀπαραίτητος, ἔχων δικαίωμα νὰ τραφῇ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ἥτις εἶνε ἐργασια ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ «ἐν τῷ ἱερῷ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσι».

Ποιούμεθα ἔκκλησιν πρὸς τὰ φιλόθρησκα αἰσθήματα καὶ τῶν Ἐνοριτῶν καὶ τῶν Ἐπιτρόπων. Ἐκεῖνοι μὲν ἂς καταβάλωσιν ἀπροφασίστως τὴν εὐτελῆ, ὑπὸ τὴν σημερινὴν μάλιστα ἀξίαν τοῦ νομίσματος, ἑξάδραχμον εἰσφοράν, οὗτοι δὲ ἂς ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ πρώτη πληρωμή, ἥτις πρέπει νὰ ἐξέρχηται κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ ἐνοριακοῦ ταμείου, εἶνε ὁ μισθὸς τοῦ ἐφημερίου. Οὕτω πράττοντες καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ δὲν ἐπιτελοῦσι μόνον καθῆκον ἱερόν, ἀλλὰ καὶ ἔργον συνέσεως. Οὔτε ἡ συνείδησις τῶν ἱερέων, οὔτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ θὰ δυνηθῇ ἐπ' ἄπειρον νὰ ὑποχρεῇ αὐτοὺς νὰ ἱερατεύωσι πεινῶντες, οὐδενὸς ὑπερτέρου λόγου εἰς τοῦτο συντρέχοντος.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

«ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ».—Τοῦ περιοδικοῦ τούτου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει «Ἐκκλησιαστικοῦ Συνδέσμου» ἐλάβομεν καὶ τὸ β´ τεῦχος (15ης Σ)βρίου). Κυριώτατα περιεχόμενα τοῦ α´ τεύχους (1ης Σ)βρίου): Πρόγραμμα τοῦ Περιοδικοῦ. Οἱ Ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ Πολιτικὸς καὶ κοινωνικὸς κομματισμός. Δοκιμασία ὑπὲρ δύναμιν.— Εὐοίωνοι ἀπηχήσεις.— Τὸ νέον Πνεῦμα.—Ἐκκλησιαστικαὶ ἀνακοινώσεις.

Περιεχόμενα β´ τεύχους: Πρὸς τὸν Χριστόν.—Ἡ ἐργασία εἶναι προσευχή.—Τὸ βῆμα τοῦ λαοῦ.—Αἱ Ξέναι Σχολαί.—Ὁ Πατριαρχικὸς Ἄμβων.

Γραφεῖα Ἀναγεννήσεως: Οἰκουμενικ. Πατριαρχεῖον (Φανάριον) Κων)πολις. Συνδρομή: ἐν Τουρκίᾳ λίρ. Ὀθ. 2. ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 40.— Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται καὶ παρ᾽ ἡμῖν.

«Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ».—Ἔχομεν ὑπ᾽ ὄψιν τὸ τελευταῖον τεῦχος Ἀπριλίου—Ἰουνίου 1918 τοῦ ἀπὸ ἐτῶν εὐδοκίμως ἐργαζομένου θεολογικοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου περιοδικοῦ. Περιεχόμενα αὐτοῦ: Ἀλεξ. Σ. Κάσδαγλη, Ἑλληνικῆς Λεξικογραφίας Δοκίμιον.—Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Λουκάρεια.— Δημητρίου Καλλιμάχου, Πατμιακῆς Βιβλιοθήκης Συμπλήρωμα· ἄγνωστοι κώδικες Μαργαρίτου Κωνσταντινίδου, ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς ἐν Τεργέστῃ Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

Ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας. Συνδρομὴ ἐτησία διὰ τὴν Ἑλλάδα δραχ. 25.

«ΠΑΝΤΑΙΝΟΣ».—Ἐκτὸς τῶν Χρονικῶν τὰ κυριώτατα τῶν περιεχομένων ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων τευχῶν τοῦ περιοδικοῦ τούτου τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας 13, 20, 27 Σεπτεμβρίου εἶναι: Π. Ν. Τρεμπέλα, ἡ δικαίωσις κατὰ τὰ σύμβολα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ἰωάν. Ἀ. Χαρισιάδου, Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς καὶ ἡ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Κρήτης ἐκστρατεία τῶν Βυζαντινῶν.—Ἰωάν. Φωκυλίδου, Τὸ Θαβώριον ὄρος.— Ἀγαθαγγέλου Μητροπολίτου Δράμας, Δύο ἔγγραφα πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου.—Ἰωάν. Φωκυλίδου, Ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου ἐν Γεθσημανῇ.

Ὁ «Πάνταινος» ἐκδίδεται καθ᾽ ἑβδομάδα, ὡς παράρτημα τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Φάρου». Παρέχεται δωρεὰν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ «Ἐκκλ. Φάρου».

«ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ». Ἐλάβομεν καὶ τὸ τεῦχος τοῦ Αὐγούστου τοῦ ἀξιολόγου τούτου Ἐκκλησ. περιοδικοῦ, τοῦ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Κυριώτατα περιεχόμενα: Βερροίας Καλλινίκου, Κανονικὰ ὀλισθήματα· (ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ ἁγίου Μαρωνείας).— Τάκε Ἰωνέσκο,

Ἐλευθέριος Βενιζέλος.— Γεωργίου Σωτηρίου, Ἡ ἐξωτερικὴ περιβολὴ τοῦ κλήρου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας.—Πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου, Ἁγιορειτικῶν Κωδίκων σημειώματα τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατοπεδίου.— Γαβριὴλ Σταυρονικητιανοῦ, Διαθήκη τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἱερεμίου Α΄, τοῦ καὶ κτίτορος τῆς Ἱ. Μονῆς Σταυρονικήτα.—Διάφορα Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Ἐκδίδεται κατὰ δεκαπενθημερίαν. Συνδρομὴ ἐτησία: διὰ τὴν Ἑλλάδα δραχ. 15· διὰ τὸ ἐξωτερικὸν δραχ. 20.

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

=Ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων δημοσιεύει σοβαρὰς δηλώσεις τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως περὶ τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἀφορήτου καταστάσεως τῶν Χριστιανῶν.

«Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνακωχῆς, λέγει ἐν ἄλλοις ὁ Σεβ. Τοποτηρητής, τὰ βάσανα καὶ αἱ καταδιώξεις τῶν ὁμοεθνῶν μας δὲν ἔπαυσαν..

«Οἱ κάτοικοι ἀναγκάζονται νὰ ἐγκαταλείπουν τὰς ἑστίας των».

«Ὄργανα τῆς ἐξουσίας ἐπιτίθενται ἐναντίον ἀόπλων».

Τὸ ἐμπόριον, αἱ συγκοινωνίαι, πᾶσα κίνησις καθίστανται ἀδύνατοι».

«Ἡ τιμὴ καὶ τὰ ἀγαθὰ εὑρίσκονται ἐν διαρκεῖ κινδύνῳ».

Καὶ ἐπιλέγει: «Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἀποκρύψω, ὅτι, ἂν ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐξακολουθήσῃ, μᾶς εἶναι δύσκολον νὰ συγκρατήσωμεν πλέον τὴν δικαίαν ἡμῶν ἀγανάκτησιν».

= Κατὰ τὸν «Ἀστέρα» τοῦ ἁγ. Λουδοβίκου (Ἀμερικῆς) ἔν τινι Συνελεύσει τῶν Πρεσβυτεριανῶν ἀπεφασίσθη νὰ ἐγκαθιδρυθῶσι 5 χιλ. φωνογράφοι με πλάκας κηρυγμάτων εἰς ἰσαρίθμους Ἐκκλησίας των.

Ὁ νεωτερισμὸς οὗτος τῶν Πρεσβυτεριανῶν ὁσημέραι λαμβάνει εὐρύτεραν διάδοσιν, διότι λέγουσιν, εἰσηγεῖται τὴν οἰκονομίαν, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἄμβων σιγᾷ διὰ τὴν ἔλλειψιν οἰκονομικῶν πόρων, τείνει δὲ νὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἱερεῖς εἰς πολλὰς Ἐκκλησίας!

= Ὁ «Εγχώριος Ἀγγελιοφόρος» τοῦ Βερολίνου γράφει, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας καθῄρεσε 50 ἱερεῖς, οἵτινες ἐναντίον τῆς πράξεως τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἶχον νυμφευθῆ καὶ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ἐνήσκουν τὰ ἱερατικὰ των καθήκοντα.

Εν τούτοις 1500 χωρία τῆς Βοημίας ὑποστηρίζουν την κατάργησιν τῆς ἀγαμίας τῶν ἱερέων εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν καὶ ἀπηύθυναν ἀναφορὰν περὶ τούτου εἰς τὸν Πάπαν.

=Ὁ Ἄγγλος ἐπίσκοπος τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπιστρέψας τελευταίως εἰς Ἀγγλίαν καὶ ὁμιλῶν ἔν τινι συνελεύσει περὶ τοῦ Σιωνισμοῦ, μεταξὺ ἄλλων εἶπεν, ὅτι ἐντὸς εἰκοσαετίας οὗτος ἐλάχιστα ἐκέρδισεν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ κόσμου, ἀπὸ μίαν μικρὰν προπαρασκευαστικὴν μερίδα τοῦ ἐν τῇ Διασπορᾷ Ἰουδ. λαοῦ.

Προσέθηκε δ' ὅτι ἐθαύμασε μεγάλως ἀρχηγούς τινας τῆς Σιωνιστικῆς κινήσεως, ἀλλ' ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἔθηκεν αὐτοὺς εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν, ὑποσχεθεῖσα τὴν ὑποστήριξίν της ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της ἢ νὰ εἴπῃ τι πράγματι αὕτη ἠννόει.

Ἡ εἴδησις, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐνεθαρρύνθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Παλαιστίνην, ὅπου νὰ ἱδρύσωσι τὸ ἐθνικόν των κέντρον, ἐδημιούργησε κατάπληξιν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ Μωαμεθανῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν μεγαλειτέραν πλειονότητα τοῦ πληθυσμοῦ.

=Πλούσιος Ἕλλην, θησαυρίσας ἐν Βελγίῳ καὶ ἤδη ἐγκατεστημένος ἐν Χάγῃ, ἀφιχθεὶς εἰς Παρισίους καὶ ἔθεσεν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κ. Βενιζέλου τὸ ποσὸν τῶν πέντε ἑκατομμυρίων φράγκων, ὅπως χρησιμοποιηθῇ ὑπὲρ ἔργου, ὅπερ ἤθελε κρίνει σκόπιμον διὰ τὴν Ἑλλάδα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Βασιλικὰ Διατάγματα

—Διὰ Β. Δ., ἀπὸ τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., τὰ χωρία Συκαράκι, Κόζι καὶ Τσακάλαλι τοῦ δήμου Σπαρτιατῶν, ἀποσπώμενα ἐκ τῶν ἐνοριῶν τῶν χωρίων τοῦ εἰρημένου δήμου, εἰς ἃς ταῦτα ὑπήχθησαν, ἀποτελοῦν μίαν ἐνορίαν μὲ ναὸν ἐνοριακὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ χωρίου Συκαρακίου.

—Διὰ Β. Δ., ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, συνιστᾶται Ἐπισκοπικὸν Γραφεῖον παρὰ τῇ Ἐπισκοπῇ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

—Διὰ Β. Δ. ὁμοίας χρονολογίας ἐγκρίνεται ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 780 ἀπὸ 5 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Ὕδρας καὶ Σπετσῶν Προκόπιον Καραμᾶνον ποινὴ τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ τῆς Ἐπισκοπῆς του, καθὼς καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 5,736 ἀπὸ 31 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου ἐπιβληθεῖσα εἰς τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον Τρφάδος ποινὴ τριμήνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας.

—Διὰ Β. Δ. ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, ὁ διὰ τοῦ καθορίσαντος τὰς ἐνορίας τῶν χωρίων τοῦ τέως δήμου Εὐρωστίνης Β. Δ. ὑπαχθεὶς ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου εἰς τὸν ἐνοριακὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τοῦ χωρίου Λιγνᾶς, ἀποσπώμενος ἐκ τοῦ εἰρημένου ἐνοριακοῦ ναοῦ, παύει τοῦ λοιποῦ θεωρούμενος ὡς παρεκκλήσιον τούτου, ἅτε ἀνήκων κατὰ κυριότητα εἰς τὴν Παρασκευὴν Φωκᾶ, πρῴην σύζυγον Ἡρώδου Κορδῆ.

—Διὰ Β. Δ. ἀνακαλεῖται τὸ ἀπὸ 12 Μαρτίου ἐ. ἔ. Β. Διάταγμα ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Σύρου Τήνου κλπ. κυρίου Ἀθανασίου, ὡς Τοποτηρητοῦ τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Παροναξίας.

Ἱερὰ Σύνοδος

Συνεδρίασις 23 Ὀκτωβρίου 1919. —Ἐνεκρίθη ὁ κατὰ μετάπεμψιν δι' ἓν ἔτος διορισμὸς τοῦ διακόνου Θεοφίλου Δριμούση εἰς τὴν Ἱ. Μ. Γηροκομείου τῆς Ἐπισκοπῆς Πατρῶν ὡς Ἡγουμένου τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπισκοπῇ Ἱ. Μ. Μαρίτσης, μὴ ἐχούσης ἐπαρκῆ ἀριθμὸν μοναχῶν πρὸς ἀνάδειξιν τοιούτου διὰ τακτικῆς ἐκλογῆς, οὐδὲ τὸ κατάλληλον πρόσωπον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

—Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Τρίκκης καὶ Σταγῶν ὁ διορισμὸς τοῦ μοναχοῦ Ἀββακοὺμ Σπύρου, Συμβούλου τοῖς ἐν Μετεώροις Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἁγ. Στεφάνου, ὡς Ἡγουμένου αὐτῆς προσωρινοῦ, καὶ τοῦ Ἱερομ. Ταρασίου Χατζηπαναγιώτου ὡς προσωρινοῦ Συμβούλου αὐτῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀνωτέρω.

—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόλυσις ἐγκυκλίου πρὸς τὰς Ἱ. Ἐπισκοπὰς καὶ τὰς Μονὰς τοῦ Κράτους, δι' ἧς νὰ συνιστᾶται ἡ ὑποστήριξις τοῦ ἐκδοθησομένου ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, Ἐθνικοῦ Λευκώματος ὑπὸ τῆς συσταθείσης πρὸς τοῦτο Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας, ἧς ἀνεγνώσθη σχετικὴ αἴτισις.

—Ἐπετράπη ὁ γάμος τοῦ Γεωργίου Ξένου Ἰωάννου καὶ τῆς Αἰκατερίνης Ν. Κόκλας συνδεομένων διὰ συγγενείας στ'. βαθμοῦ ἐξ αἵματος, ἀπερρίφθησαν δὲ δύο αἰτήσεις περὶ χορηγίας ἀδείαι γάμου ἐπὶ συγγενείᾳ δ'. βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας.

—Ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συνοδικοῦ Ἐπιτρόπου Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου περὶ τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης διὰ τοὺς εἰς Ἀμερικὴν ταχὸν ἀποσταλησομένους κληρικοὺς ἐπὶ συμπληρώσει τῶν θεολογικῶν αὐτῶν σπουδῶν.

Ἱερὰ Μητρόπολις

Ἐνοριακά.—Ὡρίσθη ἡμέρα ἐκλογῆς ἑνὸς λαϊκοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἐν Κορωπίῳ Ἱ. Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου Γ. Παπασιδέρη ἡ 3η Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

—Διωρίσθη ἀριστερὸς Ἱεροψάλτης

τοῦ Ἰ. Ναοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐνταῦθα ὁ Ἰ. Μαργαζιώτης ἀντὶ τοῦ Μ. Μαρίνου μετατεθέντος εἰς τὸν Ἰ. Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Λυκαβηττοῦ.

—Ἀπελύθη ὁ Ἱερολ. Ἀλέξανδρος Γρηγορόπουλος, διάκονος τοῦ ἐνταῦθα Ἰ. Ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου Ὁμονοίας. Ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ Ἱερολ. Ἀρσένιος Πασχαλίδης φοιτητὴς τῆς Θεολογίας.

— Ὡρίσθη ἡμέρα ἐκλογῆς τεσσάρων λαϊκῶν Ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Ἀμαρουσίῳ Ἰ. Ναοῦ «Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» ἡ 10 Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

—Ὡρίσθη νέα ἐκλογή, ἀκυρωθείσης τῆς προηγουμένης, τεσσάρων λαϊκῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Σάλεσι Ἰ Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου ἡ 10 Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

— Ἡ Α. Σεβ ὁ Μητροπολίτης μετέβη τῇ 26ῃ εἰς τὴν Κωμόπολιν Ἀσπρόπυργον ἐπ' εὐλογίᾳ τοῦ ποιμνίου. Τελέσας λειτουργίαν ἐν τῷ Πανηγυρίζοντι Ἱερ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐδίδαξε τὸ ἐκκλησίασμα ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου καὶ ἀπὸ τῆς ἐπετείου τῆς ἀπολυτρώσεως Θεσσαλονίκης. Ἡ κοινότης ὁλόκληρος ἐξεδήλωσε ζωηρῶς τὸν ἐθουσιασμόν της ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ Μητροπολί του.

—Τὴν ἑπομένην 27ην Κυριακὴν ἀνῆλθεν εἰς Χασιά. Οἱ καλοὶ χριστιανοὶ τῆς ὀρεινῆς κώμης ἀπὸ 18, ὡς εἶπον, ἐτῶν μὴ τυχόντες ἀρχιερατικῆς εὐλογίας ὑπεδέχθησαν τὴν Α. Σεβασμ. μετὰ συγκινήσεως ὅλως ἰδιαιτέρας. Ὁ Σεβ. ἐλειτούργησε καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς χριστιανοὺς πατρικὰς νουθεσίας προτρέψας νὰ τηρῶσι τοὺς νόμους τῆς Θρησκείας καὶ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατηυθύνθη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Πάρνηθος Μονὴν Κλειστῶν, ὅπου τὴν ἐπιοῦσαν ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν, ἠρεύνησε δὲ λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν τῆς Μονῆς.

— Ἐπιστρέφων ὁ Σ. Μητροπολίτης διῆλθε δι' ἄνω Λιοσίων καὶ κατηυθύνθη πρὸς τὸν ναὸν ἔνθα ὡμίλησε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας χριστιανούς.

Ἐσκόπει δὲ νὰ διέλθῃ διὰ Καματεροῦ καὶ Ν. Λιοσίων, ἀδιαθετήσας ὅμως αἰφνιδίως ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀθήνας.

— Τῇ 27ῃ τρέχ. ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἐλειτούργησεν ἐν τῷ ἐνταῦθα Ι. Ναῷ «Ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ» ὁ Θεοφ. Β. Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Ἱερόθεος καὶ ὡμίλησε καταλλήλως. Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπεσκέφθη τὸν Ὀρθόδοξον μικρὸν συνοικισμὸν Ἡρακλείου ἔνθα καὶ ὡμίλησε τὴν δ' ἑσπέραν ἀντεπροσώπευσε τὴν Α. Σεβασμιότητα τὸν Μητροπολίτην ἐν τῇ ἐθνικῇ διαλέξει τοῦ κ. Γεννάδη.

—Ἐζητήθη παρὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν ἡ σύλληψις τοῦ Ἱερέως Ἰωάννου Μπόγρη καταδικασθέντος ἐπὶ παραχαράξει σφραγῖδος καὶ πλαστογραφίᾳ καὶ ὑποδίκου ἐνώπιον τῆς Ἱ Συνόδου.

—Ἐπισκεφθεὶς τὴν Α. Σ. ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα Ἀρχαιολ. Σχολῆς κ. Φουζὲρ μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Γαλλίαν, παρουσίασε ταυτοχρόνως καὶ τὸν διάδοχον αὐτοῦ κ. Πικάρ. Τὴν ἑπομένην ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Σχολὴν εὐχηθεὶς ἅμα τῷ ἀναχωροῦντι ἀκραιφνεῖ τῆς Ἑλλάδος φίλῳ κατευόδιον.

—Ἡ Α. Σ. ἐπεσκέφθη τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ζωγράφου κ. Γ. Ροϊλοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Ἐλ. Τύπου», συνεχάρη δὲ τὸν καλλιτέχνην διὰ τὸ ὅλον του ἔργον, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὸν πίνακα τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'.

— Συνῆλθεν (22) ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Σ. τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «Οἴκου Τυφλῶν» καὶ διεσκέψατο περὶ τελειοτέρας τοῦ ἱδρύματος λειτουργίας.

— Συνῆλθε (24) ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Σ. τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν καὶ διεσκέψατο περὶ τοῦ τρόπου ἐξευρέσεως τῶν ἀναγκαίων χρημάτων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐξ ἁγίων εἰκόνων ἀποτελουμένης Συλλογῆς Κολυβᾶ. Ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τοῦ νέου βιβλίου τοῦ Diehl «Byzance», παραπέμφθη δὲ τοῦτο εἴς τινα μέλη πρὸς μελέτην καὶ διατύπωσιν γνώμης ἐπὶ τῶν ἐπικριθέντων σημείων

Διάφορα

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων. — Αἱ ἑλληνικαὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὸ ἀκόλουθον ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν «*ἐκ* τῶν Πατριαρχικῶν Γραφείων» Ἱεροσολύμων:

«Διὰ τὰ κακόβουλα καὶ προδοτικὰ δημοσιεύματα τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 37 καὶ ἀπὸ 13 μηνὸς ὁδεύοντος Σεπτεμβρίου «Πανταίνου» (σελ. 607) ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κυρίου Φωτίου, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριος Δαμιανὸς διεμαρτυρήθη ἐντόνως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν».

Ἐν Ἱεροσολύμοις τῇ 23ῃ Σβρίου 1919.

Εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦτο ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Πανταίνου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 40 καὶ ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. φύλλῳ αὐτοῦ ἡ ἑξῆς ἀπάντησις:

«Παρὰ τὴν ἔντονον διαμαρτυρίαν, τὴν ἀγγελλομένην ἐν τῷ ἀνωτέρω παρατιθεμένῳ ἐκ τῶν ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων ἐπισήμῳ ἀνακοινωθέντι τῶν Πατριαρχικῶν Γραφείων τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ, ἡ Διεύθυνσις τοῦ ἑβδομαδιαίου περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας «Πανταίνου» εἰ καὶ μετὰ λύπης, προκειμένου ὅμως περὶ τῶν *παναγίων προσκυνημάτων* καὶ τῶν ἐπ' αὐτὰ ἐθνικῶν τοῦ Γένους παντὸς δικαιωμάτων, διαβεβαιοῖ:

1) Ὅτι πάντα τὰ δεδημοσιευμένα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 39 καὶ ἀπὸ 13ης Σεπτεμβρίου τοῦ φύλλου τούτου ἐν σελ. αὐτοῦ 607 ἦσαν καὶ παραμένουσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἀληθῆ καὶ ἄχρι κεραίας ἀκριβῆ.

2) Ὅτι ἅμα τῇ πρώτῃ συστάσει τῆς σεπτῆς ἀρχῆς, πρὸς ἣν ἡ διαμαρτυρία, δὲν θ' ἀρνηθῇ ἡ διεύθυνσις τοῦ φύλλου τούτου νὰ καταδείξῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν καὶ ἀκρίβειαν, ἀναμφισβήτητον ἄλλως κἀκεῖ ὁπόθεν ἡ διαμαρτυρία.

3) Ὅτι καὶ τότε, κατὰ τὴν ἀναγραφὴν τῶν εἰδήσεων ἐκείνων δὲν ἐδημοσιεύθη, καὶ νῦν δὲν δημοσιεύεται ἡ ὅλη σειρὰ τῶν ἀγγελλομένων γεγονότων, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι τὰ τότε δημοσιευθέντα θὰ ἤρκουν εἰς ἀνακοπὴν τῶν νῦν διαμαρτυρομένων ἀπὸ τῆς κατωφερείας, ἐφ' ἣν, κατὰ τὰς εἰδήσεις ἐκείνας, ἀκράτητοι ἐφέροντο, καὶ

4) Ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον ἡ διεύθυνσις θὰ φροντίσῃ ἐν τῷ «Πανταίνῳ» νὰ δημοσιεύηται πᾶσα ἐξ Ἱεροσολύμων εἴδησις, ἐξηκριβωμένη, ἐννοεῖται, ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν, χάριν τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν τοῦ Γένους συμφερόντων, τῇ μὲν ἀληθείᾳ καὶ τῷ δικαίῳ κατὰ καθῆκον στοιχοῦσα, τῶν δὲ διαμαρτυριῶν, εἴτ' ἐντόνων, εἴτ' ἀτόνων παντελῶς ἀφροντιστοῦσα, ἵνα μὴ τὸ Γένος ἡμῶν καὶ ἡ Ἐκκλησία παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εὑρίσκωνται πρὸ τετελεσμένων γεγονότων καὶ ἀπωλειῶν ἀνεπανορθώτων, οἷαι ἡ λυπηρὰ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ προσκυνήματος τοῦ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ αἱ εὐτυχῶς ἀποτυχοῦσαι ἀπόπειραι κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσκυνήματος, τῆς «Ἁγίας Σιών».

Ταῦτα καθ' ἅπαξ εἰς πληροφορίαν.

Πάνταινος

Σημ. Ε. Κ. Τὰ δεδημοσιευμένα ἐν τῷ «Πανταίνῳ», ὑπ' ἀριθ. 39 καὶ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου, ἐπεσταλμένα δ ἐξ Ἱεροσολύμων ἅτινα καταγγέλλει τὸ ἐξ Ἱεροσολύμων «ἀνακοινωθὲν» ὡς «κακόβουλα καὶ προδοτικά», ἀναφέρει δὲ καὶ «ἡ ἀπάντησις» τοῦ Πανταίνου, εἶνε τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 225 καὶ ἀπὸ 9 ὀκτωβρίου ἐν τῷ Ἐκκλ. Κήρυκι (σελ. 391) κατεκεχωρημένα ὑπὸ τὸν τίτλον: *Ἐκκλησία Ἱεροσολυμων.*

ΔΙΑ ΤΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ

Αἱ πρὸς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν ἀπευθυνόμεναι ἐπιστολαὶ ἀνωνύμως οὐδὲ ἀναγινώσκονται, τῆς ἀνωνυμογραφίας οὔσης ἀνηθίκου πράξεως. Ἔστω τοῦτο πρὸς γνῶσιν, ἵνα οἱ τυχὸν ἐκ προθέσεως ἀγαθῆς ἀνακοινούμενοί τι ἢ καταγγέλλοντες ἀνωνύμως μὴ ματαιοπονῶσι. Ἡ Μητρόπολις δέχεται ἀνακοινώσεις προφορικὰς ἢ ἐγγράφους ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος· συνεπῶς ἡ ἀνωνυμογραφία δὲν ἔχει λόγον ἀποχρῶντα. Εἰς τὰς ἀνωνύμους ἐπιστολὰς συναριθμοῦνται καὶ αἱ μὴ σημειοῦσαι τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπιστέλλοντος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀρχιμ. Κλεονίκῳ Γεωργίου, Λευκάδα, Τραπεζητικὴ ἐπιταγὴ ἐκ δραχμ. 334,65 ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Σχετικαὶ ἀποδείξεις συνδρομητῶν ἐστάλησαν, ὡς καὶ τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν τοῦ 1918. Γράφομεν.— *Ἰ. Κ. Ζαχαρογιάννῃ*, Ἄνω Λεχώνια (Βόλου).—*Δημ. Μανταλέζῃ, Σακελλαρίῳ*, Στροβίτσιον. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — *Κωνσταντίνῳ Καλλινίκῳ*, Manchester. *Κωνσταντίνῳ Α. Βερναρδάκῃ*, ἐνταῦθα.—*Γ. Ἰωάννου*, Σχολάρχῃ, Λαύριον. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν.—*Αἰδεσ. Κοσμᾷ Χ. Μακρῇ*, Μακρυώτικα (Κεφαλληνίας). Συνδρομή σας ἐλήφθη. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν.—*Ἀρχιμ. Γερασίμῳ Χρησταθάκῳ*, Σιδηρόπορταν. Ζητηθέντες ἀριθμοὶ ἐστάλησαν.—*Δεκανέα, Ἰωακεὶμ Μαρκόπουλον*, 29 πεζ. Σύνταγμα, Τ, Τ, 903. Διεύθυνσις διωρθώθη.—*Αἰδεσ. Περικλεῖ Κελέσῃ*, Καραβίδια (Θερμοπυλῶν). Συνδρομή σας ἐλήφθη. Συνδρομητὴν ἐνεγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμεν.—*Αἰδεσ. Ἀναστ. Ἀνέστῃ*, Ἅγιον Γεώργιον. Δραχμ. 30 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν. Ζητηθεῖσαι ἀποδείξεις ἐστάλησαν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 8)βρίου 1919.

ΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μηθύμνης κ. Βασίλειον πρῴην κάτοικον... καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς.

Προσκαλεῖσθε, ἵνα ἐμφανισθῆτε αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῇ 12ῃ Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ τρίτῃ καὶ ὥρᾳ 10ῃ π. μ. ἵνα ἐξετασθῆτε ὡς κατηγορούμενος ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ κακοδοξίᾳ, ἀπειθείᾳ καὶ καταφρονήσει τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καὶ διαμονῇ ἐν τοῖς ὁρίοις ξένης Ἐπισκοπῆς, ἄνευ ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Συνοδικῇ Ἐντολῇ
Ὁ Ἀνακριτὴς
Ὁ Φθιώτιδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Δηλώσεις

Παρατηρηθέντος, ὅτι κατὰ τὰς διενεργουμένας ἐκλογὰς τακτικῶν ἐφημερίων ὑποβάλλουσι πολλάκις ὑποψηφιότητα καὶ ψηφίζονται πρόσωπα στερούμενα τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων, ἀκυρουμένων δ' εἶτα κατ' ἀνάγκην τῶν σχετικῶν πρακτικῶν, παρέρχεται εἰς μάτην χρόνος πολύτιμος καὶ δημιουργεῖται ἄσκοπος ἀλληλογραφία, ἐνεκρίθη συνοδικῶς, ἵνα ὑποδειχθῇ τοῖς Τοποτηρηταῖς τῶν χηρευουσῶν ἢ σχολαζουσῶν Ἐπισκοπῶν, ὅτι ἐν ταῖς προκηρύξεσιν αὐτῶν δέον ν' ἀναφέρωσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα διὰ τοὺς ὑποψηφίους ἱερεῖς χωρίων, κωμοπόλεων ἢ πόλεων πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν τῶν ἐνοριτῶν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἰ. Συνόδου)

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15,
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.
Διὰ τοὺς φοιτ. Θεολ. καὶ Ἱεροσπουδαστὰς τὸ 1)2

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν
Ὥρα ἐντεύξεων 5 1/2 — 6. μ. μ.